

2021-023

Archeologienota Lokeren Rozenstraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Gwendy WYNS

2-2-2021

Titel: Archeologienota Lokeren Rozenstraat – beperkte samenstelling

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Gwendy Wyns

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2021A419

Intern projectnummer: 2021.023

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Lokeren, Rozenstraat en Groenstraat

Lambertcoördinaten plangebied: X: 125172 en Y: 200486; X: 125414 en Y: 200620

Kadastergegevens: Lokeren, afdeling 11, sectie A, percelen 1036B, 1037A, 1038D, 1041H2 (zie figuur 3)

Oppervlakte plangebied: ca. 8057m²

Oppervlakte geplande werken: ca. 5665m²

Topografische kaart: zie figuur 1 en 2

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Gwendy Wyns (assistent-archeoloog) en initiatiefnemer

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 02/02/2021

© Acke & Bracke bv, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	4
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	4
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	4
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	5
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	5
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	5
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	5
2. BUREAUONDERZOEK	6
2.1. HUIDIGE TOESTAND EN GEPLANDE WERKEN	6
2.2. BEKNOPT HISTORISCH EN ARCHEOLOGISCH KADER	8
2.3. SYNTHESE	15
3. SAMENVATTING	16
4. BIBLIOGRAFIE	18
5. BIJLAGES	19

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Lokeren Rozenstraat (provincie Oost-Vlaanderen) waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de bodemingrepen groter zijn dan 1000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

Deze archeologienota betreft een nota met beperkte samenstelling. Indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader aantoont dat:

- 1) met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
- 2) de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
- 3) verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;

en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, dan mag de rapportering over het bureauonderzoek van het terrein beperkt blijven tot nota met beperkte samenstelling zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk versie 4.0, p. 108. Voor dit project is het eerste en derde element van toepassing. Het doorslaggevend aspect betreft de historische en landschappelijke beschrijving van het onderzochte gebied.

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

Op basis van de info aangereikt door de initiatiefnemer, het raadplegen van enkele digitale en analoge bronnen kon de nota met beperkte samenstelling worden opgesteld door de erkende archeoloog.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

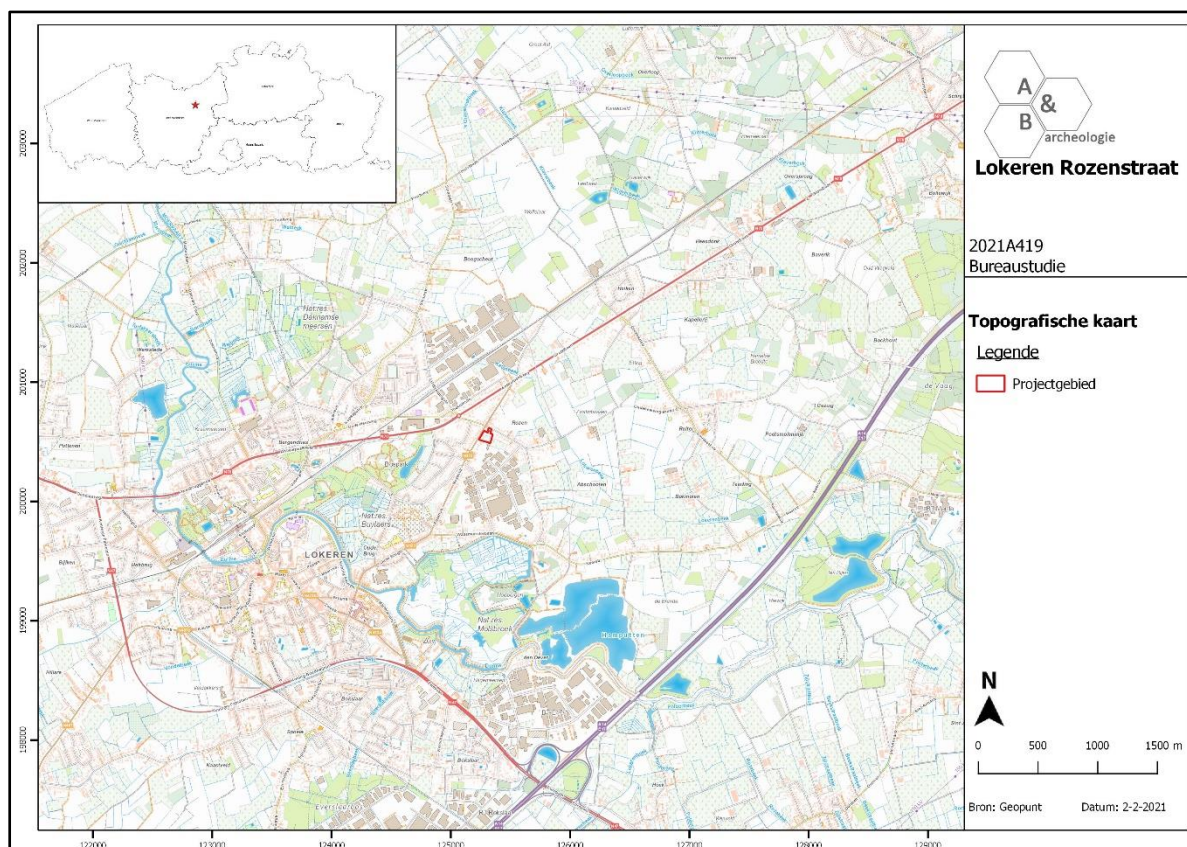
1.3.5. Selectie bronnen

Info over het project werd aangereikt door de initiatiefnemer, door de erkende archeoloog werden bijkomend enkele digitale en analoge bronnen geraadpleegd.

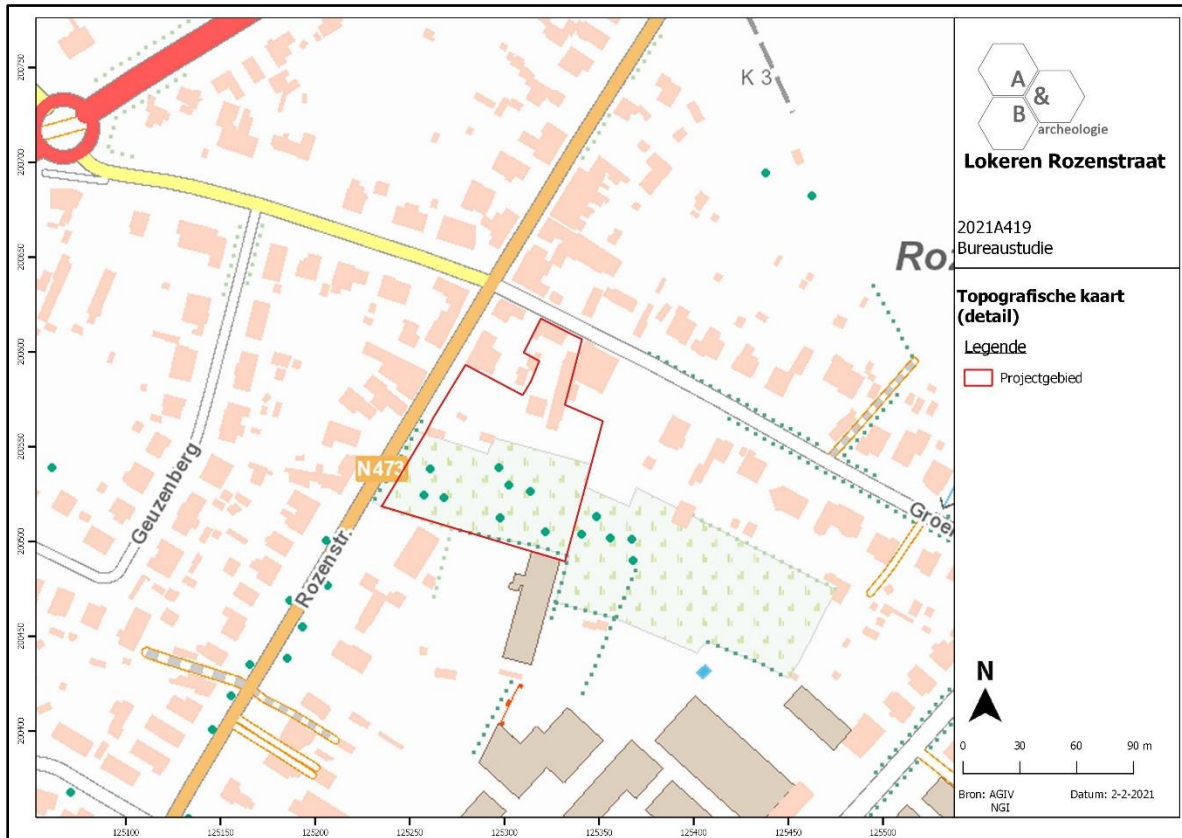
2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand en geplande werken

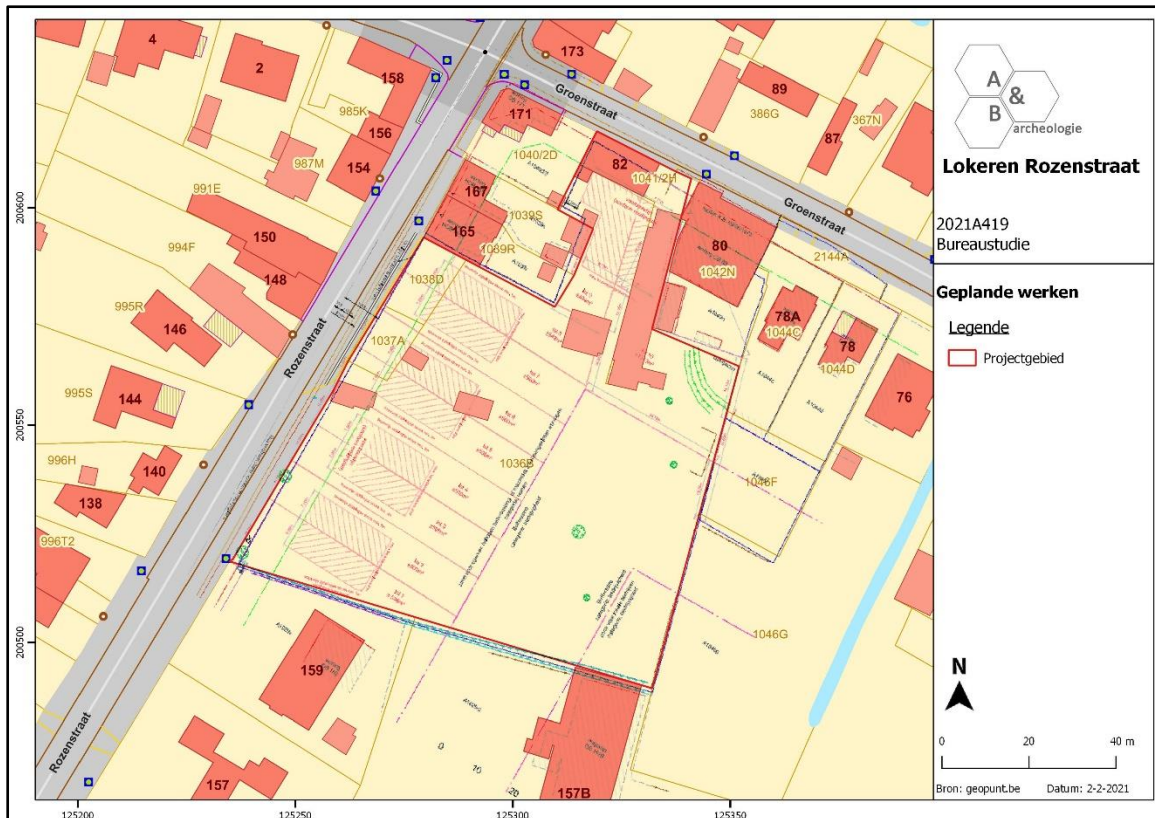
Het plangebied is ca. 8057m² groot en bevindt zich in woongebied, ten zuidoosten van het kruispunt van de Rozenstraat en de Groenstraat. Zowel ten noorden als ten zuiden van het woongebied bevindt zich een industriegebied. Het terrein bevindt zich ten noordoosten van de stadskern van Lokeren, in het gehucht Rozen. Het noordelijk deel van het terrein is bebouwd, hierop is een woonhuis, een stalling en verspreid enkele kleinere bijgebouwtjes aanwezig. Het zuidelijk deel is onbebouwd en in gebruik als weiland/grasland waarop verspreid enkele bomen aanwezig zijn. Op het terrein is een verkaveling gepland, hiervoor zal de huidige bebouwing afgebroken en de begroeiing verwijderd worden. Het terrein zal verkaveld worden in 10 bouwloten, elk met een halfopen bebouwing. 8 loten zijn gesitueerd langs de Rozenstraat, 2 langs de Groenstraat. In de zuidoostelijke hoek zijn geen werken gepland, deze zone dient voorzien te worden als bufferzone voor lokale bedrijven.

Figuur 1 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 2 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied, detail (bron: NGI).

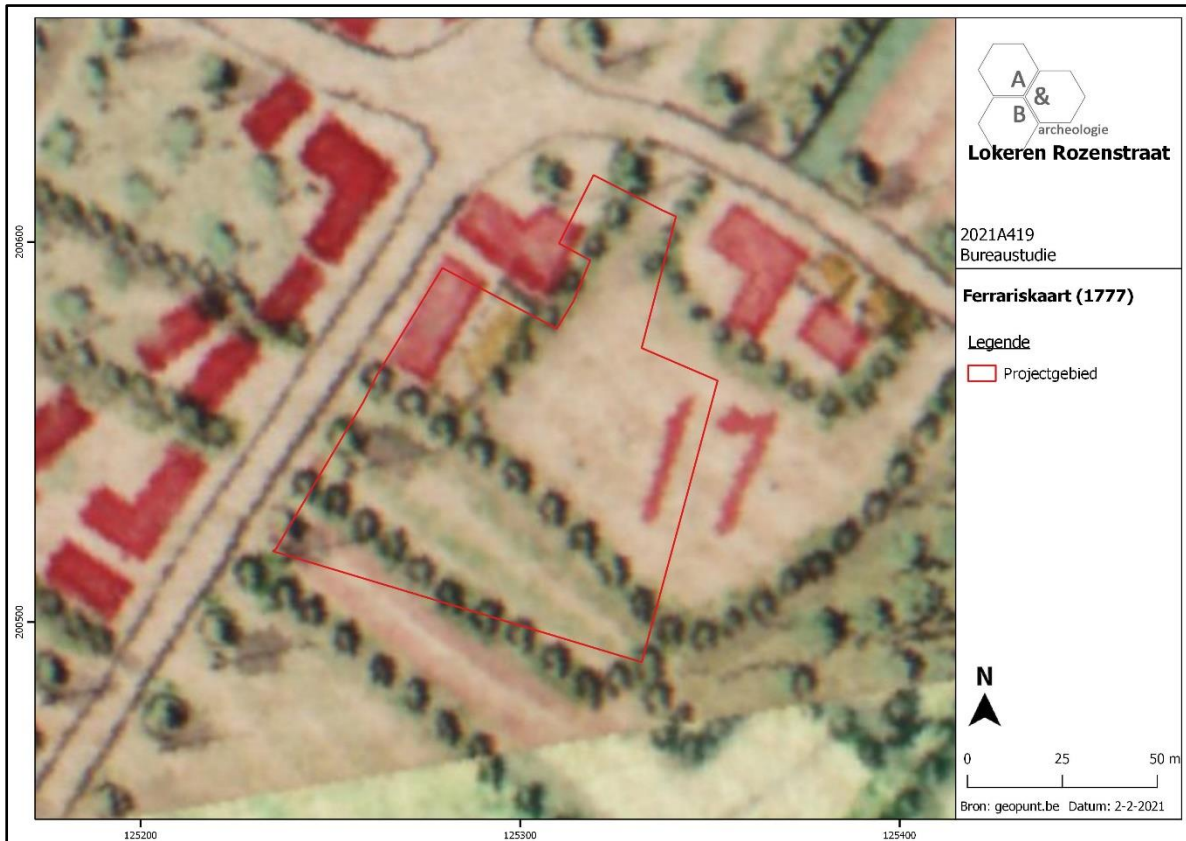
Figuur 3 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (rood) en de zone van de geplande werken (bron: geopunt.be).

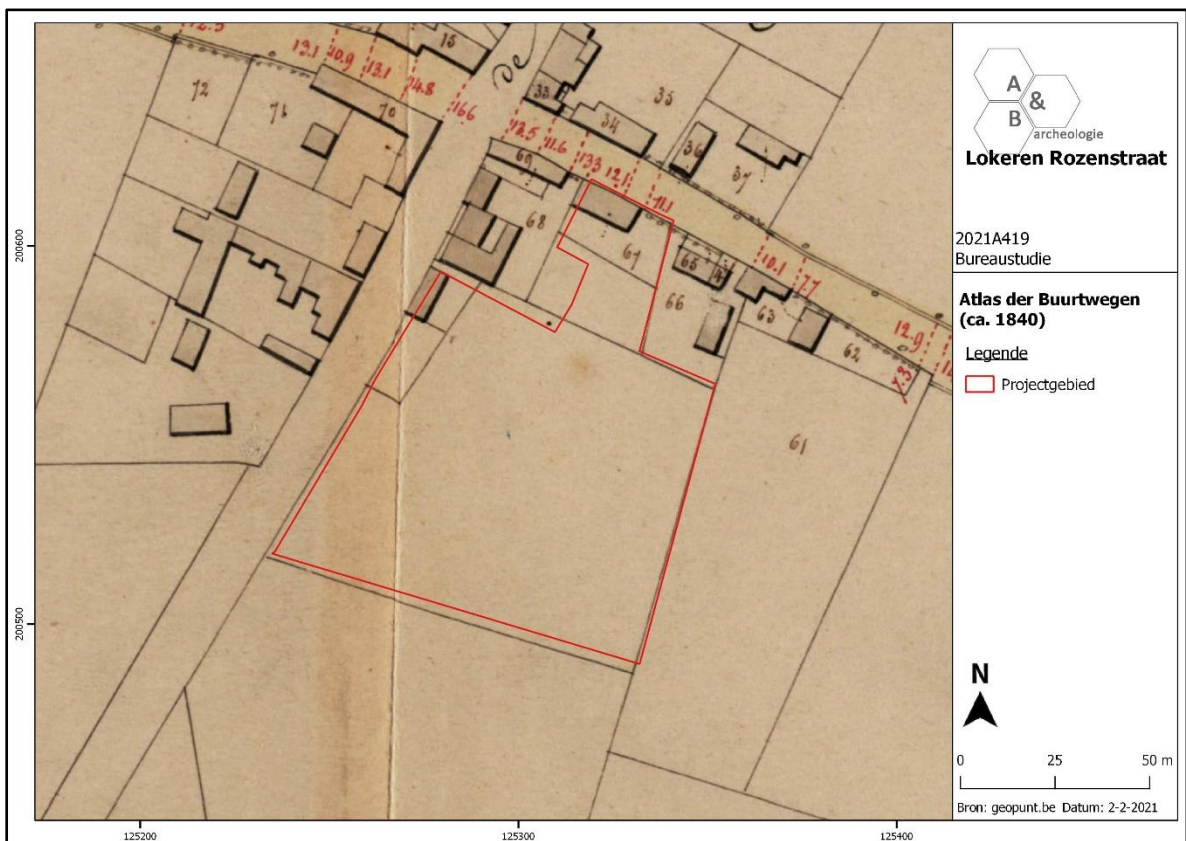
Figuur 4 Aanduiding van het plangebied (rood) op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).

2.2. Beknopt historisch en archeologisch kader

Het plangebied bevindt zich op vrij grote afstand van de stadskern van Lokeren, in het gehucht Rozen. Op de Ferrariskaart (ca. 1777) zijn de Rozenstraat en de Groenstraat reeds aanwezig. Langs de Groenstraat in het noorden is er bebouwing te zien op het terrein. De rest van het plangebied is in gebruik als landbouwgrond. Op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) is de huidige bebouwing langs de Groenstraat te zien. De topografische kaart van 1938 toont bijkomend nog enkele verspreide bijgebouwtjes en een weg langs de bebouwing in de Groenstraat. De bebouwing langs de Rozenstraat werd in de loop der jaren afgebroken, de overige bebouwing op het plangebied blijft grotendeels ongewijzigd sinds deze periode. De rest van het terrein blijft in gebruik als landbouwgrond.

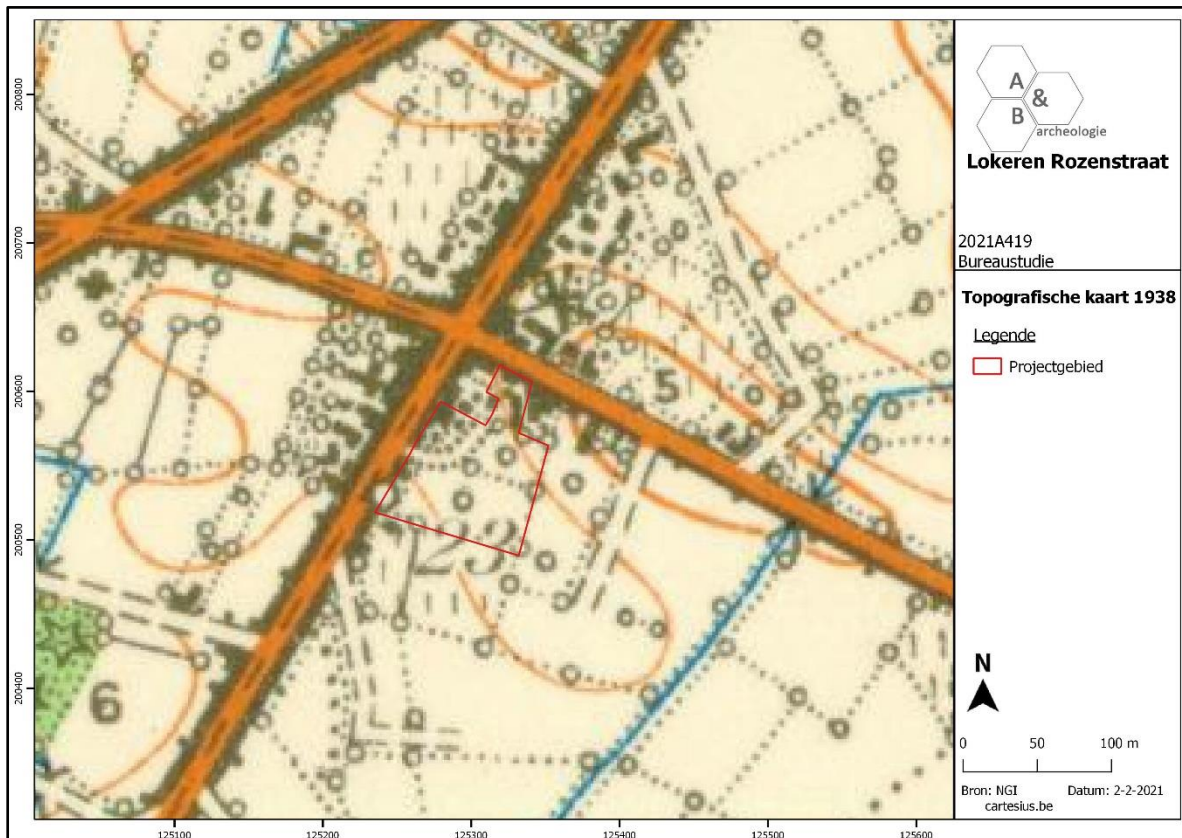
Figuur 5 Zicht op het plangebied op de Ferrariskaart, het plangebied moet iets naar het zuiden opschuiven, tussen de waterloop en de landweg (bron: geopunt.be).

Figuur 6 Zicht op het plangebied op de Poppkaart (bron: geopunt.be).

Figuur 7 Zicht op het plangebied op de kaart van Vandermaelen (bron: cartesius.be).

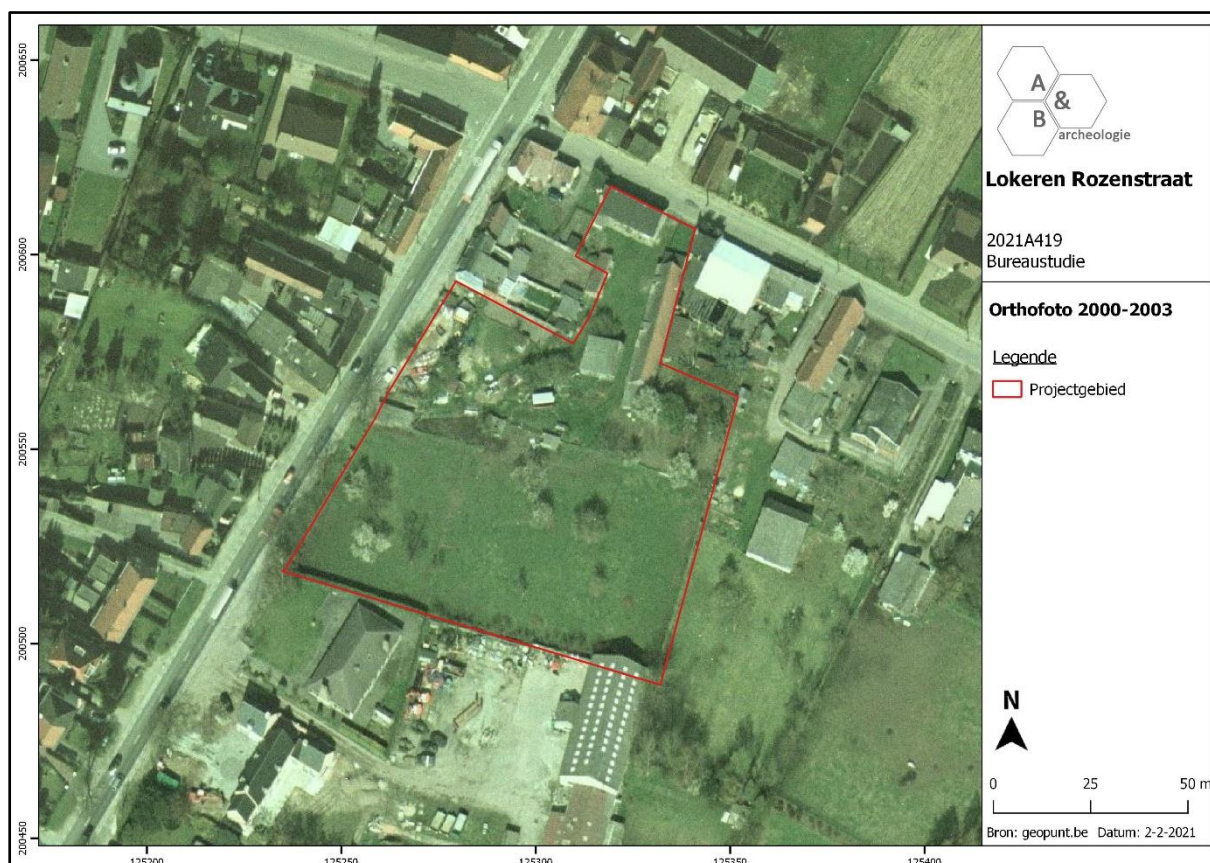
Figuur 8 Zicht op het plangebied op de topografische kaart van 1938 (bron: cartesius.be).

Figuur 9 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

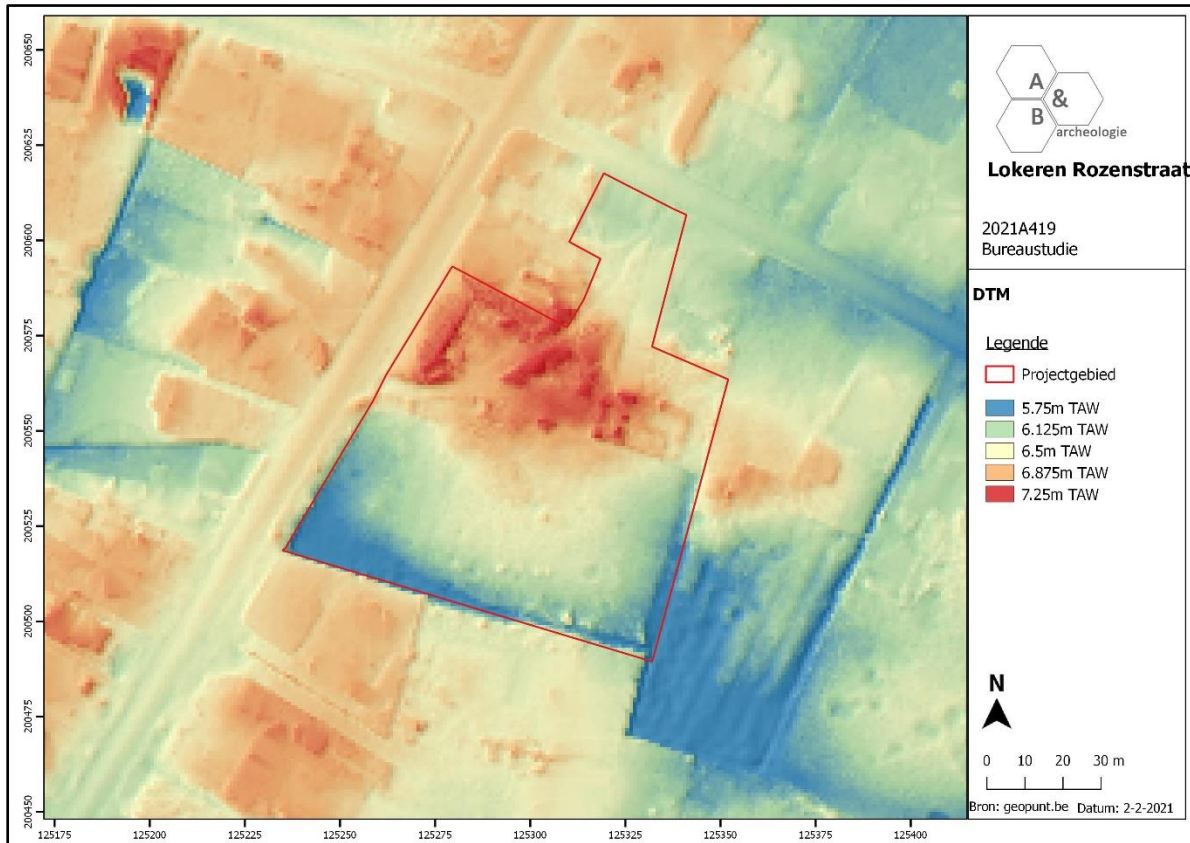
Figuur 10 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 11 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2003 (bron: geopunt.be).

Op het digitaal hoogtemodel is te zien dat het centrale deel van het plangebied opmerkelijk hoger gelegen is dan de rest. Centraal bedraagt de TAW waarde ca. +7,25m TAW en daalt naar ca. +6m TAW in het noorden en ca. +5,75m TAW in het zuiden. Op de bodemkaart is het grootste deel van het plangebied aangeduid als OE: groeven. Soms wordt het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd (kunstmatige gronden). Bodems op opgevolde groeves (OE) zijn daar een voorbeeld van. Het noordelijk deel is weergegeven als OB, bebouwde zone. Vermoedelijk kan de aanwezigheid van het OE bodemprofiel echter doorgetrokken worden naar de rest van het terrein. Over de precieze oorsprong en datering van de groeve werd geen informatie teruggevonden.

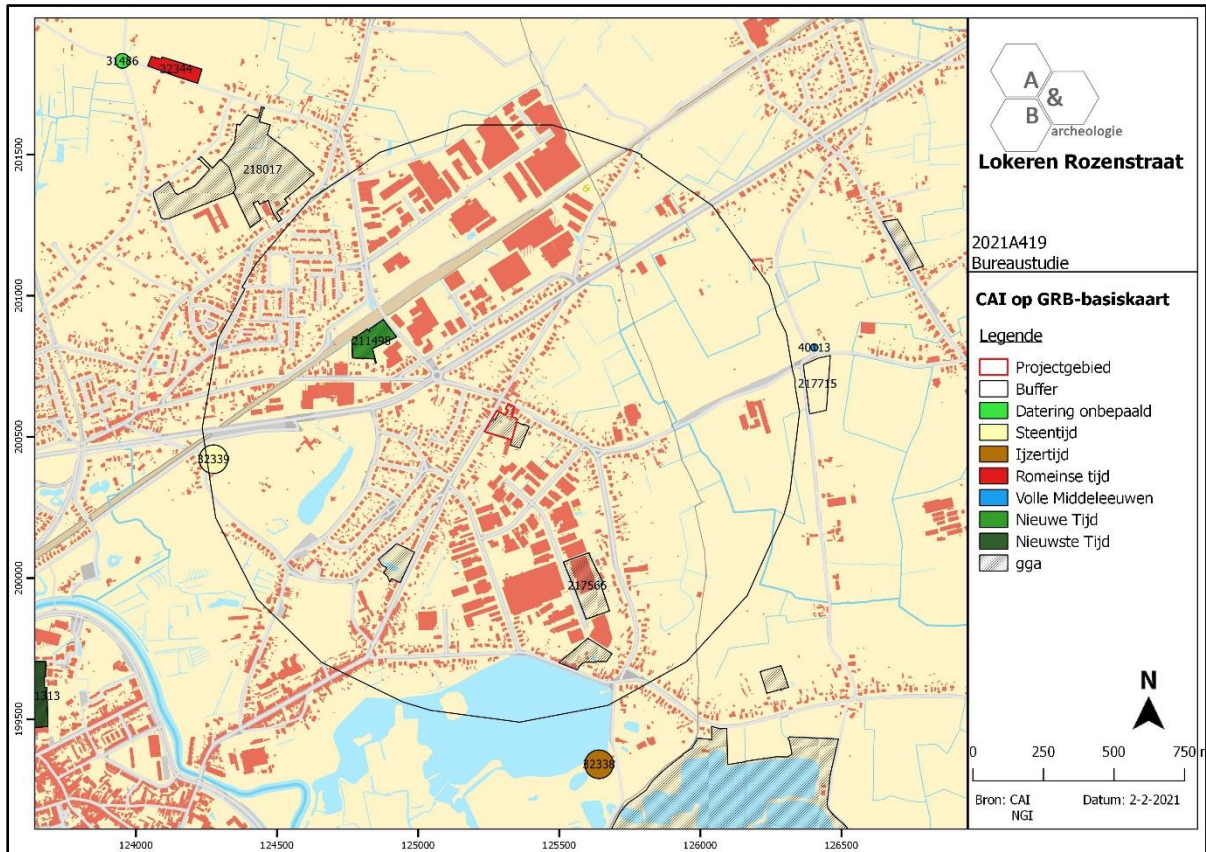
Op de Centraal Archeologische Inventaris wordt vrijwel het hele plangebied aangeduid als gebied waar geen archeologie meer te verwachten is (GGA), slechts een klein deel in het noordwesten van het plangebied (ca. 340m²) is niet aangeduid. Het is onwaarschijnlijk dat er hier nog onverstoorde archeologische sporen en sites aanwezig zijn, gezien de functie van het terrein als voormalige groeve. In de onmiddellijke omgeving van het terrein zijn geen archeologische sites gekend. In de ruime omgeving komen sites uit de steentijd, Romeinse periode, middeleeuwen en nieuwe tijd voor.

Figuur 12 Zicht op het plangebied op het digitale hoogtemodel (bron: geopunt.be).

Figuur 13 Zicht op het plangebied op de bodemkaart (bron: geopunt.be)

Figuur 14 Zicht op het plangebied op CAI (bron: CAI en geopunt.be).

Figuur 15 Zicht op het plangebied op CAI, detail (bron: CAI en geopunt.be).

2.3. Synthese

Het plangebied is gelegen in het gehucht Rozen, op een vrij grote afstand van de stadskern van Lokeren. Het bevindt zich in een woonzone tussen 2 industriegebieden. De Groenstraat en Rozenstraat zijn reeds aanwezig in de 18de eeuw, vanaf deze periode is er ook bebouwing in het plangebied aanwezig. In de 19de eeuw krijgt het plangebied grotendeels zijn huidig uitzicht. Langs de Groenstraat is een woonhuis aanwezig met achterliggende stalling en enkele verspreide bijgebouwtjes. Het zuidelijk deel van het terrein is in gebruik als landbouwgrond. Het plangebied zal verkaveld worden in 10 bouwloten met halfopen bebouwing, waarvan 8 langs de Rozenstraat en 2 langs de Groenstraat. In de zuidoostelijke hoek zijn geen werken gepland, deze zone dient voorzien te worden als bufferzone voor lokale bedrijven.

Op de bodemkaart is het grootste deel van het plangebied aangeduid als OE: groeven. Soms wordt het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd (kunstmatige gronden). Bodems op opgepulde groeves (OE) zijn daar een voorbeeld van. Dit type bodemprofiel is vermoedelijk ook aanwezig in de rest van het terrein. Op de Centraal Archeologische Inventaris wordt vrijwel het hele plangebied (ca. 7717m²) aangeduid als gebied waar geen archeologie meer te verwachten valt (GGA), slechts een klein deel in het noordwesten van het plangebied (ca. 340m²) is niet als dusdanig aangegeven. Het is onwaarschijnlijk dat hier nog onverstoorte archeologische sporen en sites aanwezig zijn, gezien de functie van het terrein als groeve. In de onmiddellijke omgeving van het terrein zijn geen archeologische sites gekend. In de ruime omgeving komen sites uit de steentijd, Romeinse periode, middeleeuwen en nieuwe tijd voor.

Verder (voor)onderzoek is wetenschappelijk niet te verantwoorden en zal niet leiden tot nuttige kenniswinst, zeker niet op een terrein waar geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is, gezien de vroegere functie als groeve en de kartering als gebied waar geen archeologie meer te verwachten is (GGA).

3. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Lokeren Rozenstraat (provincie Oost-Vlaanderen) waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de bodemingrepen groter zijn dan 1000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied is ca. 8057m² groot en bevindt zich in woongebied, ten zuidoosten van het kruispunt van de Rozenstraat en de Groenstraat. Zowel ten noorden als ten zuiden van het woongebied bevindt zich een industriegebied. Het terrein bevindt zich ten noordoosten van de stadskern van Lokeren, in het gehucht Rozen. Het noordelijk deel van het terrein is bebouwd, hierop is een woonhuis, een stalling en verspreid enkele kleinere bijgebouwtjes aanwezig. Het zuidelijk deel is onbebouwd en in gebruik als weiland/grasland waarop verspreid enkele bomen aanwezig zijn. Op het terrein is een verkaveling gepland, hiervoor zal de huidige bebouwing afgebroken en de begroeiing verwijderd worden. Het terrein zal verkaveld worden in 10 bouwloten, elk met een halfopen bebouwing. 8 loten zijn gesitueerd langs de Rozenstraat, 2 langs de Groenstraat. In de zuidoostelijke hoek zijn geen werken gepland, deze zone dient voorzien te worden als bufferzone voor lokale bedrijven.

Het plangebied is gelegen in het gehucht Rozen, op een vrij grote afstand van de stadskern van Lokeren. Het bevindt zich in een woonzone tussen 2 industriegebieden. De Groenstraat en Rozenstraat zijn reeds aanwezig in de 18de eeuw, vanaf deze periode is er ook bebouwing in het plangebied aanwezig. In de 19de eeuw krijgt het plangebied grotendeels zijn huidig uitzicht. Het plangebied zal verkaveld worden in 10 bouwloten met halfopen bebouwing, waarvan 8 langs de Rozenstraat en 2 langs de Groenstraat. In de zuidoostelijke hoek zijn geen werken gepland, deze zone dient voorzien te worden als bufferzone voor lokale bedrijven.

Op de bodemkaart is het grootste deel van het plangebied aangeduid als OE: groeven. Soms wordt het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd (kunstmatige gronden). Bodems op opgepulde groeves (OE) zijn daar een voorbeeld van. Dit type bodemprofiel is vermoedelijk ook aanwezig in de rest van het terrein. Op de Centraal Archeologische Inventaris wordt vrijwel het hele plangebied (ca. 7717m²) aangeduid als gebied waar geen archeologie meer te verwachten valt (GGA), slechts een klein deel in het noordwesten van het plangebied (ca. 340m²) is niet aangeduid. Het is onwaarschijnlijk dat er hier nog onverstoorte archeologische sporen en sites aanwezig zijn, gezien de functie van het terrein als groeve. In de onmiddellijke omgeving van het terrein zijn geen archeologische sites gekend. In de ruime omgeving komen sites uit de steentijd, Romeinse periode, middeleeuwen en nieuwe tijd voor.

Verder (voor)onderzoek is wetenschappelijk niet te verantwoorden en zal niet leiden tot nuttige kenniswinst, zeker niet op een terrein waar geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is, gezien de vroegere functie als groeve en de kartering als gebied waar geen archeologie meer te verwachten is (GGA).

Om die redenen wordt geen verder vooronderzoek geadviseerd. Er zijn dus geen verdere archeologische maatregelen nodig en de rapportering kon beperkt blijven tot een archeologienota met beperkte samenstelling.

4. Bibliografie

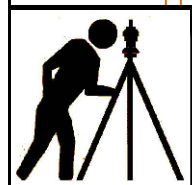
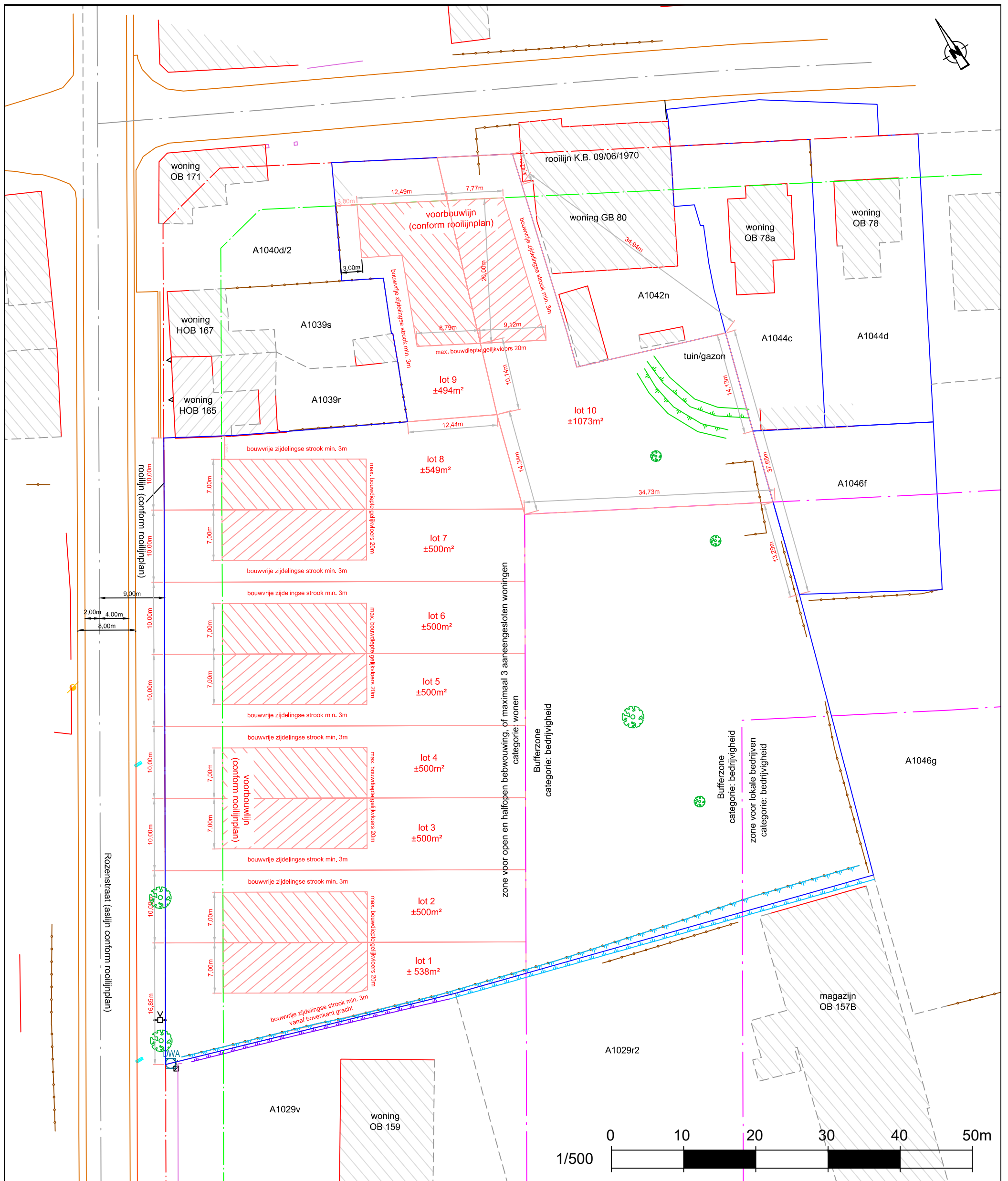
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

5. Bijlages

- Figurenlijst

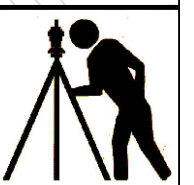
Figuur 1 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	6
Figuur 2 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied, detail (bron: NGI).	7
Figuur 3 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van het plangebied (rood) en de zone van de geplande werken (bron: geopunt.be).	7
Figuur 4 Aanduiding van het plangebied (rood) op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).	8
Figuur 5 Zicht op het plangebied op de Ferrariskaart, het plangebied moet iets naar het zuiden opschuiven, tussen de waterloop en de landweg (bron: geopunt.be).	9
Figuur 6 Zicht op het plangebied op de Poppkaart (bron: geopunt.be).	9
Figuur 7 Zicht op het plangebied op de kaart van Vandermaelen (bron: cartesius.be).	10
Figuur 8 Zicht op het plangebied op de topografische kaart van 1938 (bron: cartesius.be).	10
Figuur 9 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).	11
Figuur 10 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).	11
Figuur 11 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2003 (bron: geopunt.be).	12
Figuur 12 Zicht op het plangebied op het digitale hoogtemodel (bron: geopunt.be).	13
Figuur 13 Zicht op het plangebied op de bodemkaart (bron: geopunt.be)	13
Figuur 14 Zicht op het plangebied op CAI (bron: CAI en geopunt.be).	14
Figuur 15 Zicht op het plangebied op CAI, detail (bron: CAI en geopunt.be).	14

Bijlage: Bouwplannen (bron: initiatiefnemer)

Pieter Oelbrandt
Landmeter-expert
Hillarestraat 48
9160 Lokeren

LAN131530
email: info@landmeter-oelbrandt.be
gsm: 0478 88 26 93
website: www.landmeter-oelbrandt.be

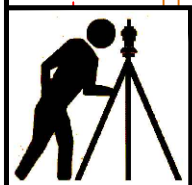
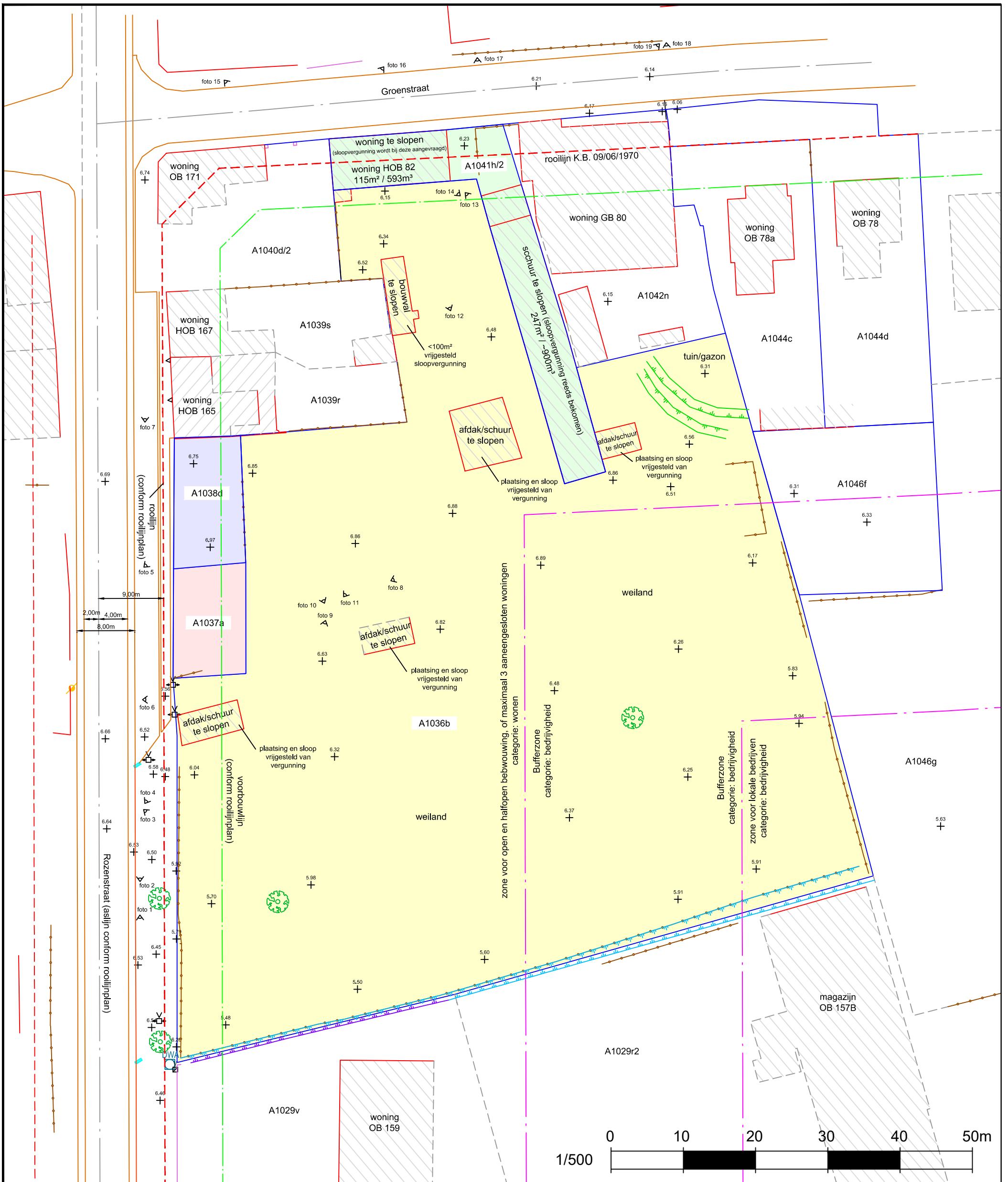

locatie:
hoek Rozenstraat - Groenstraat (82)
9160 Lokeren
Oost - Vlaanderen

Info kadaster:
Lokeren 1ste afdeling
sectie A
nr. 1041h/2, 1036b, 1038d, 1037a

Datum : 14/12/2020
Referentiestelsel: Lambert 72
Schaal: 1/500
Project nr.: 2070

verkavelingsplan nieuwe toestand

Pieter Oelbrandt
Landmeter-expert
Hillarestraat 48
9160 Lokeren

LAN131530
email: info@landmeter-oelbrandt.be
gsm: 0478 88 26 93
website: www.landmeter-oelbrandt.be

locatie:
hoek Rozenstraat - Groenstraat (82)
9160 Lokeren
Oost - Vlaanderen

Info kadaster:
Lokeren 1ste afdeling
sectie A
nr. 1041h/2, 1036b, 1038d, 1037a

Datum : 14/12/2020
Referentiestelsel: Lambert 72
Schaal: 1/500
Project nr.: 2070

verkavelingsplan bestaande toestand